

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Jol'a si Dumluca.

Pretulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu XLII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. correspondenti.

Anunclurile:
un'a serie garmonda 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 26.

Dumineca, 13 Aprile

1879.

Cu 1 Aprile st. v. 1879 se incepe unu nou abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fôiei nôstre, alu caroru abonamentu expira cu 31 Martiu st. v. 1879, se binevoiesca a si'lu re-inoi *de cu vreme*, déca voiescu cá diuariulu se li se tramita regulatu. De la 1 Aprile st. v. incolo diuariulu se va tramite numai acelu domni, cari au binevoitu a-si renoi abonamentulu.

Domni noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele d-loru *esactu*, aratandu si *post'a cea mai aprôpe* de loculu, unde locuiescu.

Pretulu abonamentului la „Gazeta Transilvaniei“ este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siese luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl.;

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siese luni 14 franci, pe anu 28 franci. (Abonamentulu se primescu si in bilete hipotecarie romane.)

Banii de prenumeratiune sunt a se tramite (mai usioru prin assignatiuni postale) la Redactiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI“ in Brasiovu.

Brasiovu, 31 Martiu (12 Aprile.)

Dupa o iérna grea si viforôsa sórele ne tramite earasi radie mai calde si mai prietinoase, natur'a incepe a se desteptá din amortiel'a, in care a zacutu atata timpu — suntemu in ajunulu Pasciloru. Ce frumoase, ce maretie serbatori! Ele sunt simbolulu desamortirei, alu intinerirei, alu reinvierei, meinte de a sterge semnele suferintiei de pe fruntea credintiosiloru si de a plantá in animele loru bucuria si speranti'a intr'o viatía mai démna, mai nobila, libera de catusi degradatôrie.

Viatía mai libera! — De nenumerate ori s'a serbatu invierea aceluia care a propagatu iubirea de aprôpelu si care a intemeiatu religiunea chrestina pe invetiatur'a acést'a dumnedieesca despre egalitatea si fratietatea intre ómeni, dér' popórele inca totu se mananca unele pe altele, omenirea inca totu nu s'a mai mantuitu de lantiurile dejositôrie ale ignorantiei.

Cu câtu mai frumoasa, cu câtu mai démna si mai libera nu ar' fi viatía ómeniloru déca invetiaturile Mantuitorului ar' petrunde animele tuturor si déca ar' intelege adeveratulu sensu alu dumnedieesciloru cuvinte!

Dér' omenirea trebuie se sufere inca, ea trebuie se se lupte inca cu perfidi'a si ignorantia, pentru cá multi dintre acei'a, cari in fiecare anu se imbraca in vestminte serbatoresci si dicu: Christosu a inviatu! lucra in contra preceptelor dumnedieesci ale Mantuitorului, carele a voitu prin invetiatur'a iubirei fratiesci se inaltie omenirea la trépt'a fericiei.

Grele timpuri sunt aceste in cari traimu. Increderea si iubirea dintre ómeni se impuñeaza pe di ce merge. Popórele europene sunt profundu ingrigeate, cáci isi vedu amenintiatá din nou bunastarea si libertatea de cátra poternicii dilei. In locu se caute a le apropiá de-olalta si a le impacá, acesti'a totu mai multu le invrajbescu si popórele se inarméza, se pregatescu la lupta, cáci numai lupt'a le póte aduce mantuire.

Da, omenirea trebuie se se lupte, se se lupte neincetatu cu reutatea si cu ignorantia, cáci nu-

mai asia va poté serbá odata invierea spiritului libertatii adeverate chrestinesci.

De multu nu a serbatu nici poporulu romanu din Transilvani'a si Ungari'a Pasci vesele. Vieati'a lui pëna acum'a a fostu numai unu lungu siru de suferintie. Multe lacrimi voru curge si la aceste sante serbatori, multe suspinuri voru esi din peptulu tieranului romanu. De multu speréza, cá dóra, dóra voru sosi si pentru elu dile mai bune, dér' pëna acuma a speratu inzedaru. Pe di ce merge povar'a din spatele lui devine mai apesatôre si acusi acusi sta se ilu coplesiesca.

Dér' poporulu nostru e nobilu la sentimentu. Elu speréza totu cu acelasu focu cá odinóra intr'o sórte mai buna, speréza cu deosebire, cá fii sei luminati 'i voru sari in ajutoriu, cá 'lu voru ocroti si povatiu cá fii adeverati.

Poporulu romanu e si generosu. Elu iérta si pe aceia cari in orbi'a si desiertaciunea loru s'au lapedatu de elu, cumu a iertatu Christosu pe apostolulu seu Petru.

O de ar' cunósce fii luminati a-i poporulu cari sunt speranti'a lui, datori'a ce o au cátra elu, de ar' fi petrunchi de aceea, cá numai intr'o conlucare fratiésca, intr'o lupta necurmata pentru binele lui isi potu aflá adeverat'a fericire, atunci poporulu romanu ar' poté serbá Pasci mai vesele!

Ocupatiunea mixta.

Cestiunea „ocupatiunei mixte“ a Rumeliei orientale face mare bataie de capu poteriloru, cáci de atat'a timpu de candu se tractéza despre ea n'au potutu ajunge inca la nici o hotarire. Asupr'a modalitatii sub care ar' avé se se face acést'a ocupatiune domnesce o mare diversitate de opiniuni. Planulu Rusiei e lesne de intielesu. Ea s'a invoitu la ocupatiunea mixta numai in sperantia cá, cu ajutoriulu mariloru poteri si a incurcaturiloru ce se potu nase in urm'a amestecului loru directu, se póta impedecá si mai bine pe Turci in executarea drepturiloru ce le-au fostu rezervate asupr'a Rumeliei de ostu de cátra Congressulu dela Berliu. Ministrii Sultanului au semtitu din ce parte sufla ventulu si de aceea pëna acuma nu s'au aratatu nicidecumu aplecati a renuntiá in vreunu punctu órecare mai esentialu la drepturile ce le acorda Turciei art. 16 alu tractatului de Berliu.

Dupa acestu tractatu Turci'a are dreptulu a se ingrigi singura pentru sustinerea ordinei in Rumeli'a de ostu dupa departarea ostiriloru russesci si ministrii Sultanului lucra intieptiesce déca nu voiescu se lase cá prin ocupatiunea mixta se se prejudece acestu dreptu. Noi si suntemu in stare a sustiené ordinea singuri dicu turcii, n'avemu lipsa de contingentulu vostru militariu, ceea ce va poté face o amestecatura de diece mii de austriaci, italieni, englesi s. c. l. potu se face si trupele nôstre. Acést'a idea conduce pe consiliarii Sultanului, totu ce ar' voi densii se concéda ar' fi o prelungire a activitatii comisiunei europene internationale spre punerea in lucrare a reformelor in Rumeli'a de ostu si se dice, cá ar' mai fi aplecati, cá se se numésca pe timpu de unu anu nu unu turcu ci unu crestinu de guvernatoru provisoriu alu Rumeliei. Dupa alta versiune Turcii nu ar' fi tocmai in contra unei ocupatiuni mixte a mariloru poteri, ci voiescu cá trupele loru se nu fia tractate numai cá contingentu, ci se li se recunósca fapticu dreptulu de a ocupá tocmai cá trupe turcesci unele puncte anumite strategice din acea provincia. Totodata inse se afirma, cá Turci'a pretinde, cá Rusi'a se fia eschisa dela ocupatiune si cá poporatiunea Rumeliei de ostu se fia desarmata inainte de a se retrage trupele de ocupatiune.

Cererea de desarmare este fórte justificata prin starea de faci'a a lucruriloru in Rumeli'a de ostu,

care i se descrie diuariulu englesu „Daily News“ camu asia: „Pentru momentu inca nu se scie, déca Rusii voru parasí séu nu tier'a la terminulu ficsatu, dér' atat'a se scie, cá ei au facutu totu ce s'a potutu spre a inarmá poporatiunea bulgara a Rumeliei si a-o prepará astfeliu pentru resbelu. Bulgarii o spunu pe faci'a, cá voru impedecá pe Turci de a trece prin tíera si a ocupá fortaretie in Balcani séu a asiediá trupe la fruntarie. Miscarea este inca de acuma organizata. Se asigura, cá Rusii au impartitu celu puñinu 90,000 de pusi intre Bulgari. Dreptu cá in tíera esista si unu corpu de militia séu gendarmeria de vreo 11,000 ómeni, dér' nici acestu corpu nu e singuru, cáci totu sub auspiciile Rusiei s'au formatu. Cu totulu Rumeli'a de ostu póte se aiba vreo 100,000 de inarmati. Aci trebuie se intrebamu, cá óre cei 10,000 de ómeni ai corpului mixtu european voru poté impune celoru o suta de mii de Bulgari, si acést'a intrebare e cu atátu mai indreptatita, cu câtu unu barbatu de statu turcu, care cunósce sentimentele bulgariloru, a declarat nu de multu, cá afara de Turci numai doue natiuni sunt fórte reu vediute la Bulgari: Anglesii si Austro-Ungarii.“

Intr' aceea comisiunea Rumeliei de ostu si-a stramutatu resiedinti'a dela Filipopolu la Constantiropolu si o telegrama a „Agentiei Russe“ ne spune, cá acést'a comisiune s'ar fi declarat unanimu in contra intrarei trupeloru turcesci in Rumeli'a orientala. Comisiunea internationala se teme negresitu de conflicte, cari paru a fi neevitabile, déca trupe turcesci voru intrá in Rumeli'a. Dér' apoi cumu se se póta esecutá ocupatiunea mixta pe bas'a tractatului dela Berliu, déca tocmai Turcii, carora tractatulu le da dreptulu eschisivu de ocupatiune militara, voru fi eschisi dela ea? Rusi'a ar' dorí acést'a eschidere, dér' apoi Angli'a si Anstro-Ungari'a potu se ignoreze óre pe Turci'a astfeliu, candu alianti'a loru are de scopu tocmai salvarea si regenerarea ei prin asigurarea executarii tractatului dela Berliu, despre care o fôia prussiana sustiene acuma cá ar' fi oper'a nu a lui Bismarck, ci a lui Beaconsfield si Andrassy?

Multu a fostu neglijenta si desconsiderata Turci'a de cátra marile poteri dér' asia departe cu ignorarea nu potu merge d-nii Beaconsfield si Andrassy. A desconsiderá pretensiunile turcesci cu privire la Rumeli'a, ar' fi a voi se lucrezi in favorulu planuriloru Rusiei, care lucra sistematicu intr'acolu, cá se paralizese executarea tractatului cu privire la Rumeli'a de ostu si se face imposibila constituirea acestei provincie, pentru cá mane poimane se póta fi impreunata cu Bulgari'a asia, dupa cumu hotarisera in tractatulu dela San Stefano.

Turci'a tocmai a datu o proba despre aceea cumu au agítatu si agitéza rusii in Rumeli'a de ostu spre a impedecá ori-ce activitate a comisiunei europene internationale. Delegatii turci ai comisiunei Rumeliei orientale au adresatu adeca unu memoriu cátra ceilalti membrii ai comisiunei, care contine o acusatune formala in contra Rusiloru. Tóta intardiarea in organizarea Rumeliei de ostu, dice memoriulu turcescu, este causata in prim'a linea prin opositiunea comissariloru russi contra tuturoru acteloru comisiunei, in linea a dou'a prin greutatile nenumerate ce le prepara autoritatile locale (bulgare) administratiunei nôstre financiare. Memoriulu dovedesce apoi, cá Rusii au agítatu intotdeauna si cá au atitiatu autoritatile locale in contra comisiunei internationale. Intre multele pecate ale rusiloru enumera memoriulu urmatoriele: armarea generala a poporatiunei bulgare limbagiulu ostilu celu pórtá fôia oficiala „Maritza“ in contra comisiunei europene; alegerea de deputati in Rumeli'a pentru adunarea din Tërnova sub ochii autoritatiloru russesci si declararea geueeralului Stolipinu, cá elu privesce pe acesti deputati

numai că pe nesce turisti, cari calatorescu de placere; nepasarea, cu care Russii priveau cumu poporatiunea bulgara se impotriva de a predă cassele publice Directorului financiaru alu comisiunei, impregiurarea că pēna astadi inca nu-i s'a predatu comisiunei europene nici o cassa din districtulu Slivno si că guvernulu din Filipopolu refusa de a recunósce autoritatea comisiunei europene asupra casselor comunale si altele multe, cari tóte sunt provocate de Russi.

Ce mirare déca comisiunea a fugitu dela Filipopolu, unde nu se semte mai multu sigura, la Constantinopolu si déca se teme, că intrandu Turcii in Rumeli'a conflictulu cu poporatiunea bulgara este gata. Russii au pregatitu terenulu subminandu'lu cumu se cade; acuma póte se vina corpulu ocupatiunei mixte a poteriloru neutrale, isi gandescu ei, noi totu le vomu vededi si unora si altor'a, că in Rumeli'a numai trupele russesci sunt in stare a sustiené ordinea, pēna candu Rumeli'a de ostu nu va fi unita cu Bulgari'a.

Alianti'a nesubscrisa.

Diu'a in care conformu tractatului dela Berlinu, au se se retraga ostirile russesci din Rumeli'a de ostu se apropia. La 3 Maiu a. c. ar' trebui că Turcii se ié frēnele guvernului Rumeliei in mana. Acést'a se póte prevedé de acuma nu va fi cu potintia. Fiva in stare óre diplomati'a europeana a aflá pēna atunci o modalitate, fia ocupatiunea mixta séu ori-care alt'a spre a se face possibila esecutarea tractatului dela Berlin? Ce va fi déca cabinetele nu se voru poté intielege asupra ocupatiunei mixte? Eata marile cestiuni ale dilei.

Foile oficióse la tóte aceste intrebari nu ne potu dá inca nici cea mai mica deslusire, ci ne asigura numai, că negociarile asupra ocupatiunei mixte se continua si ne mangaie cu „alianti'a nesubscrisa“ ce a incheiat'o dupa marturisirea ambasadorului Károlyi, Austro-Ungari'a cu Angli'a. Dér' ce valóre reala va poté se aiba acést'a aliantia? Amu disu in numerulu trecut, că asigurările frumóse ale oficiosiloru nu ajungu spre a convinge lumea austro-ungara despre importantia aliantiei din cestiune, că trebuie, că ea mai antaiu se se documenteze prin fapte. Toastulu ambasadorului austro-ungaru dela Londr'a nu a facutu impressiunea ce s'a asteptatu, pentru că lipsesce unu momentu de capetenia in intru cá si in afara: increderea. Cuvinte frumóse s'au mai auditu destule - ori la asemeni ocaasiun, dér' faptele de regula le-a desmintitu. O strinsa aliantia a Angliei cu monarchi'a nóstra indreptata in contra agresiuniloru russesci ar' fi fara de indoiéla de cea mai mare importantia si de celu mai mare interessu nu numai pentru Austro-Ungari'a, dér' si pentru Romani'a. Se pare inse că apropierea intre cele doue mari poteri vine prea tardiu. In 1877 Austri'a cu Angli'a ar' fi potutu impedécá resbelulu orientalu, astadi abia voru poté se impedece apropiat'a catastrofa a tractatului de Berlinu in Rumeli'a de ostu. „Nici unu semnu nu vedemu, scrie o fóia opositiunulu maghiara — care se ne faca se credemu că alianti'a despre care ne ne vorbescu oficiosii are o basa reala; antaiu pe la 1867 se vorbea de-o aliantia cu Françia, mai tardiu se dicea că suntemu aliati cu Germani'a, dér' nici unu folosu nu amu avutu de aci, dincontra aliantia celoru trei imperati a dusu pe Andrassy la Petersburg si alianti'a cu Russulu a dusu pe Tiarulu in Bulgari'a si pe noi ne-a insielatu se intramu in Bosni'a, dér' nimenea nu va dice că acést'a politica ne-a adusu vreunu folosu. Acuma ni se a nuntia alianti'a cu Angli'a, acést'a ar' fi binevenita nu vedemu inse nici unu semnu, numai cuvinte si earasi cuvinte.“

Alianti'a nesubscrisa inse a facutu impressiune rea la Berlin, ceea ce ar' poté se fia unu semnu bunu, déca acea aliantia ar' fi durabila, dér' unu diaru prusianu ne spune că „pēna candu va conduce Andrassy afacerile Austriei nici o potere nu póte avé atat'a incredere in acestu statu că se incheie cu elu o aliantia durabila si adauge, că Angli'a si Austri'a mergu mana in mana numai in cestiunea Rumeliei de ostu.“ Déca inse lui Bismarck nu-i place nici acést'a intielegere partiala anglo-austriaca, nu potemu se asteptamu multu dela negociarile dintre cabinetele. Se speramu inse cu tóte aceste că „alianti'a nesubscrisa“ ne va aduce celu puçinu aplanarea pacinica a cestiunei Rumeliei orientale.

Referatul comisiunei dietale

asupr'a proiectului de lege privitoriu la instructiunea obligatoria a limbei maghiare in scolile populare.

„Comisiunea a primitu proiectulu de lege in generalu de basa a desbaterei speciale. Acést'a hotarire a luat'o comisiunea dupa o matura campanie si discussiune asupra scopului si destinatiunei proiectului de lege. Acestu scopu, care consista numai in aceea, de a face, că fiacare cetatanu nemaghiaru (nem maghiar ajku) alu acestei patrie, de ori-ce confessiune, se-si póta insusi limb'a maghiara, că limba a statului, fara a neglige limb'a s'a propria, si că spre scopulu acest'a instructiunea acestei limbi cá studiu obligatoriu se devina generala inca in scólele populare, se baséza pe drepturile de statu ale natiunei maghiare si urmarirea acestui scopu este o datorita neamanabila. Da, statulu ungaru are dreptulu a face cá in tier'a s'a in care se vorbescu atatea limbi se fia inaintata instructiunea limbei statului din punctu de vedere alu chiemarei statului si alu culturii generale; dér' totodata este datoriu a ingrigi pentru mediulóce si carari in modu legislatoricu. Si déca este a i se impultá cevasi, atunci i se póte imputá pe terenulu acest'a natiunei o neglijere de mai multe sute de ani. O singura ochire asupr'a trecutului natiunei si asupr'a istoriei instructiunei ei va convinge pe fie care, că natiunea maghiara care in tot-dea-una a traitu sub o limba straina si prea de multeori sub influinti'a straina, acea natiune, a careia esistencia este legata mai multu de limb'a s'a, nu s'a ganditu niciodata la aceea de a asigurá instructiunea limbei statului inca si din acelu punctu de vedere, că numerósele nationalitati se se póta intielege unele pe altele.

Chiaru art. de lege XXXVIII: 1868 nu a primitu limb'a maghiara cá studiu obligatoriu pentru scólele populare nemaghiare. Dela intrarea in via'tia a acestei legi trecura 10 ani; instructiunea nóstra a progressatu, dér', deodata cu progressele sale s'a manifestatu cu-o potere iresistibila dorinti'a, că acea lacuna a legii citate se se astupe si limb'a maghiare se fia primita intre obiectele obligate ale tuturor scóleloru populare nemaghiare si cá odata cu desvoltarea consciintiei generale despre necesitatea crescerei si a invetiamentului, se tréca in consciinti'a generala si necesitatea in susirei limbei maghiare, in fine, că la progressulu generalu alu instructiunei se fia adausa si instructiunea acestei limbi, cá a unui mediulocu necesariu alu culturii.

Nu potemu si nu ne este iertatu se mai intardiamu trebuie se ne ingrigimu pentru mediulóce si carari. Si aci trebuie se marturisésca comisiunea, că crede, că erá mai potrivit scopulu, déca li se dá ocaziune corpuriloru legiuitórie a dispune cu privire la instructiunea limbei maghiare intre marginele A. L. XXXVIII: 1868 prin modificarea aceluia. De alta parte inse trebuie se recunósca, că schimbarea legii citate ar' recere fórtu multu timpu si cá prin urmare trebuie se ne ingrigimu pentru ordonarea instructiunei obligatorie a limbei maghiare intr'unu proiectu specialu. Concluzia de asemeni consideratiuni generali, comisiunea nu s'a leganatu in acea ilusiune, că unu asemenea proiectu specialu aru poté dobēndi succese grabnice surprindietóre si generale. Comisiunea scie prea bine, că in vieati'a publica si cu deosebire pe terenulu instructiunei publice s'au desvoltatu referintie, cu cari trebuie se socotimu, si cari numai atunci ar' incetá a servi aci de pedeca, déca statulu ar' intimpiná in nisuintiele aceste ale sale din partea aceluor factori, cari sunt in prim'a linea competenti atatu de multu patriotizmu, câtu si bunavointia. Afara de acést'a nu se póte trece cu vederea nici autonomi'a confessionala, intre ale careia margini nationalitatile cele fórtu numeróse ale tieriei se bucura de drepturi aprópe nemarginite pe terenulu bisericeii si alu scólei. Vedemu mai departe greau'a situatiune a financelor statului — totu pedeci de acele, pe cari le póte delaturá numai timpulu si lucrulu cu patiintia.

Dér' desi comisiunea dela unu asemenea proiectu de lege specialu nu póte asteptá totulu si nici prea multu, totusiu are cauza de a sustiené, că intrarea in vieatia a unui asemenea proiectu este unu pasu insemnatu facutu inainte si spre tianta, că efectulu seu se va semtí pretutindenea, unde i va alergá inainte patriotizmu si bunavointia, totodata inse, că redicarea acestui proiectu la valóre de lege va oferi guvernului possibilitatea, că acolo unde patriotizmu si bunavointia lipsescu, dér' unde se afla unu terenu si unu materialu aptu spre esecutarea legii, se intrebuinteze mediulócele, ce le ofere legea si se faca cá se aiba valóre.

Tempulu admoniéza, momentulu potrivit a situ; trebuie se avemu inaintea ochiloru esemplulu omului diligentu, care impreuna redicarea facultati de productivitate a pamentului seu cu nobilitarea productului. — Comisiunea si-a insusitu dér' ide'a de a creá o lege speciala. Si dandu acestei ide'e o forma, nu recomanda nicidecumu o siluire ceribicósa, si nici nu póte dorí cá vreo nationalitate din patria se fia despoiata de limb'a ei, ba nici aceea nu-o voiesce, cá vreo nationalitate se si neglige câtu de puçinu desvoltarea limbei sale; comisiunea s'a apucatu cu moderatiune de lucru si avea numai vointia aceea iesita din convictiunea s'a cá se se asigure possibilitatea instructiunei obligatorice in limb'a statului in interessulu tuturor nationalitatiloru, si cá peptulu copilului atatu de primitiviu in tóte privintiele, invetiandu a cunósce impreuna cu limb'a maghiara si sentiulu iubirei de patria si patriotizmu, se vina la cunoscinti'a, că sórtea frumósa a nationalitatii sale este a traí in intielegere paciuita si in egalitate de dreptu in acést'a patria; si precandu de-o parte speréza, că onorat'a camera (casa) va judecá acestu proiectu de lege cu intieptiunea-i in tot-dea-una probata, nu dubitéza de alta parte, că confessiunile, nationalitatile, societatile s. c. l. nu voru cauta in acestu proiectu de lege altu ceva, decatu numai unu mediulocu insemnatu pentru promovarea interessulu loru reciprocu si a culturii loru generale.

O adresa contra proiectului de maghiarisare.

Sinodulu parochialu dela biserica Santului Nicolae din Brasiovu a votatu si tramisu cátra Metropolitanu gr. or. pentru pasii intreprinsi in contra proiectului de maghiarisare alu d-loru Tisza-Tréfort urmatórea adresa de multiamire si de aderintia:

Escelesi'a T'a Préluminate si Présantite Archiepiscópe si Metropolitanite!

Membrii sinodului parochialu dela biserica santului Nicolae din preurbiulu Scheiu din cetatea Brasiovului vinu cu celu mai profundu respectu si devotamentu, a dá espressione viua sentiimentelor, cugetariloru si vederiloru loru façia de pasii ce au facutu Escelesi'a T'a impreuna cu deputatiunile dieceselor sufragane, la Maiestatea S'a Préinaltulu imperatu si rege, pentru cá se nu dée Préinalt'a sanctiune prealabila acelu proiectu de lege, prin care pe de o parte se vatama in punctele cardinale autonomi'a bisericeii nóstre garantata prin lege si se scurtéza in punctele principale drepturile autoritatiloru nóstre scolare confessionale, éra pe de alta parte se intentionéza nimicirea limbei, impedecarea si surparea culturii nationale.

Mosii si stramosii nostri au sciutu se-si apere limb'a si biserica stramosiésca cu tóta resolutiunea si tari'a in timpurile acelea grele si critice, candu erá crima a fi ortodocsu si au suferitu chiaru si persecutiunile cele mai grele pentru aceste tesaure nationale, desi n'au meritatu acelea prigoni. Noi stranepotii aceluor stramosi intariti in lupte pentru odórele cele mai pretióse, dechiamu in façia lumii susu si tare, că si noi cá si strabunii nostri vomu se remanemu Romani cu limba romanésca si cu cultura romanésca, pentru că o natiune se póte cultiva cu succesu bunu numai in limb'a s'a nationala.

Retacemu starea cea trista si deplorabila, in care au ajusu interessele nóstre economice, sociale nationale si politice priu sistem'a cea noua de guvernare, dér' nu potemu inadusi in pepturile nóstre sentiulu de amaraciune, candu vedemu, că ni s'au taiatu scóleloru nóstre fara nici unu dreptu si rationamentu si acelea isvóre pentru cultura, la care dupa decrete imperatesci si dupa chrisóve vechi amu avutu si avemu totu dreptulu. Dér' mai presusu de tóte proiectulu de lege pentru introducerea limbei maghiare cá studiu obligatoriu in scólele nóstre populare, ne imple de cea mai mare ingrijire pentru limb'a si cultur'a nóstra nationala.

Fiii acestei sante bisericeii vinu si declara cu tóta resolutiunea, că aprobéza si saluta cu cea mai mare bucuria pasii, ce i-ai facutu Escelesi'a T'a, impreuna cu deputatiunile dieceselor sufragane in caus'a autonomiei bisericesci, limbei si-a scóleloru nóstre confessionale. Inainte numai pe drumulu acest'a cu taria, energia si cu perseverantia si pasii voru fi incoronati de rezultate imbucuratóre. Te rogamu Escelesia se contezi totdean'a pe devotamentulu, si spriginulu nosiru moralu si materialu mai cu séma in momentele aceste grele si critice,

candu sta unu nooru greu si incarcatu de furtuni se se descarce asupr'a capetelor noastre, pe l'nga t'ote asigurările ce le-a datu monarhulu in modu serbatorescu, in fa'cia deputatiunilor noastre bisericesci, si se ne nimisc'ca limb'a si cultur'a noastră nationala.

Primesce Escelentia acesteia declaratiuni emanate din convictiunea cea mai leala si mai sincera. Totu-deo-data te rugam se nu cruti osteneal'a, a Te intrepune cu autoritatea inaltei demnitati in cas'a magnatiloru in contra despomenitului proiectu de lege. Se traiesci Escelentia Ta spre binele si fericirea natiunei si a bisericei noastre ortodoxe resaritene.

Brasiovu, 18 Martiu 1879.

Din sedintia sinodului ordinariu dela biserica Santului Nicolae.

O scrisore a principelui Caroiu.

Principele Carolu a adresatu d-lui ministru-presiedinte Bratiauu urmat'ora scrisore:

„Scumpulu meu presiedinte alu consiliului de ministri!

„Camerale legiuit'ore, care suntu in ajunu de a se desparti, au strabatutu in timpul legislaturii lor mai si pentru ti'era insemnate impregiurari. Partasie, impreuna cu natiunea la t'ote evenimentele memorabile, care s'an seversitu in decursulu activitatii lor, Senatul si Camera, care 'si implinescu mandatulu, au fostu acelea, care prin votulu loru dela 29 si 30 Aprile, 1877 au proclamatu Romani'a de sine statat'ore, votu care a fostu pusu in faptu de viteji'a ostierei noastre si a primitu sanctiunea s'a pe campulu de rebelu. Prin concursulu si a loru sprijinu, Camerele actuale, uitandu in cestiunile mari ale patriei ori-ce deosebire de opiniuni, au sustienutu si au datu mediul'oce guvernului si tierei spre a sustiené si terminá lupt'a, din care amu esitu cu on'ore. Ele au inscriu d'er' o frum'osa pagina in istori'a noastră parlamentara si ti'er'a nu va uitá numele reprezentantiloru ei, cari impreuna cu dens'a au simtitu totu ce poatea s'o bucare séu s'o intristeze.

„Credu a interpretá unu sentimentu de recunoscintia bine meritata din partea natiunii, exprimandu dorintia cá membrii, cari au compusu Senatul si Camera actuala se primesc'a si se pórté medali'a comemorativa a Aparatoriloru independintiei, insarcinandu consiliulu Meu de ministri'a'mi supune unu decretu in acesta privintia.

„Primescu cu acést'a ocaasiune reinouirea afectiunii ce-Ti pastrezu.

Carolu.

„Bucuresci, in 24 Martiu 1879.“

Investitur'a noiloru episcopi in Romani'a.

Sambata la 24 Martiu v. s'a celebratu investitur'a episcopiloru nou alesi pentru eparchi'a Romanu, Husi, si Dunarea de Josu. Inaltulu cleru si reprezentantii autoritatiloru civile si militare se intrunira in palatulu domnescu. Dupa sosirea Metropolitiloru, sosi si M. S'a domnulu cu suit'a in sala tronului. Dupa-ce A. S'a Regala s'a suitu pe trouu, d. adiutantu de servitiu a introdusu mai antaiu pe P. S. S. parintele Melchisedecu, episcopulu alesu la eparchi'a Romanului. Prea Santi'a S'a a fostu condusu p'ena in fa'cia tronului: acolo arhidiaconulu mitropolitulu Moldovei si Sucevei la imbracatu cu manthia si Eminentia S'a a luat u toagulu scaunului respectivu, si recomandandu pe noulu alesu, a remis u toagulu in man'a Mariei Sale Regale. Prea Santi'a S'a se sui pe treptele tronului si A. S. R. Domnulu rostindu cuvintele: „Parinte epi copu, iti incredintiez u carj'a episcopala pentru a pastori turm'a eparchiei Romanului“ i-a inmanatu toagulu. Prea Santi'a S'a a pronuntiatu urmatoriulu discursu:

Maria T'a! Sant'a episcopia a Romanului este un'a dintre cele mai respectabile intre episcopii Romaniei, atatu prin vechimea s'a, care se urca la veaculu alu 14-lea alu erei chrestine, cátu si prin unu mare numeru de ierarchi insemnati in istori'a tierei, cari cu t'ota demnitatea au pastoritu turm'a lui Christosu in acea eparchia si au lasatu posteritatii modele mari de pietate, de virtute, de sciintia si de iubire cátra ti'era.

Maria T'a, recunosc micimea mea in reportu cu acele mari tipuri ale erarchiloru predecesori ce au pastoritu eparchi'a Romanului. Credu inse in puterea lui Dumnedieu si a charului seu, care se manifesta si intru neputintiele omenesci.

Cu acést'a credintia nestramutata, primescu toagulu pastoriei spirituale din man'a Mariei Tale, cá dela insusi Dumnedieu, carele V'a incredintiatu conducerea sórtiloru acestei ti'eri eminamente chrestine.

Primescu cu respectu acestu toiaгу pastorescu, cá simbolu alu autoritatii spirituale episcopale a ierarchiei, la a careia pastoria spirituala me chiama alegerea santului Sinodu si a Corpuriloru Legiuit'ore, precum si buna-vointi'a Mariei Tale Regale.

Voiu incordá, Maria Ta, t'ote slabele mele puteri, pentru cá, macaru in parte, se potu corespunde acestei inalte bune-vointie a Mariei Tale, Suveranulu nostru, cátra mine, si asteptariloru marelui colegiu electoralu carele represinta Biserica si Natiunea. Se traiesci Maria Ta! Se traiesca Maria Sa Domn'a! Se traiesca Romani'a.

Au fostu introdusi astfelu succesivu:

2. Prea Santi'a S'a Calnicu, alesu episcopu pentru eparchi'a Husiloru, care primindu toiaгulu din manele Altetiei Sale Regale, a rotitu urmatorulu cuventu:

Prea Inaltiate D'omne! Cu profunda recunoscintia si smerenia primescu din manele Mariei V'ostre Regale toiaгulu pastoralu alu santei episcopii de Husi. Me voiu sili, Maria Ta, cu slabele mele puteri, a corespunde inaltei missiuni ce mi se incredintieza, si, devotatu Natiunei si Tronului, nu voiu incetá de a rugá pe A-Tot-Puterniculu Dumnedieu pentru prosperarea Romaniei libera si independente, si pentru sanatatea Augustiloru, ei Suverani. Se traiti Maria V'ostre Regala! Se traiesca Mari'a S'a D'omn'a!

3. Prea Santi'a S'a parintele Iosifu, episcopulu alesu pentru eparchi'a Dunarei-de-Josu, care, dupa ce 'i a remis u Inaltimea Sa Regala toiaгulu, a pronuntiatu discursulu urmatoriu:

Prea Inaltiate D'omne! Semnulu pastoriei eparchiei Dunarei-de-Jos, asi voi se 'lu primescu din manele Altetiei V'ostre Regale cu multumire, in limba dulce si vorbit'ore frumosu, cáci acestu semn trece in umiltele mele manidin manele Acelui ce Dumnedieu l'a alesu si l'a unsu Domnu Romaniei; din manele Acelui care, restaurandu prin vitejie independenti'a tierei, t'ote cugetele si harnici'a Lui le-au indreptatu in sprijinulu Bisericei neamului Romanescu, bine sciindu, cá Biserica a fostu cetatea intarita a acestui neamu in trecut, si cá Biserica si Domni'a, tot-d'a-una unite, sunt si de acum inainte chezasiele esistentiei nationale. Déra unde afla-voiu acea limba dulce si frumosu vorbit'ore in care se aducu Altetiei V'ostre Regale umiltele mele multumiri? In loculu acelei limbe vorbesce anim'a mea plina de recunoscintia cátre Adunarea Tierei si cátre Alteti'a V'ostre Regala si declaru cá, puindu 'mi credintia in ajutorulu lui Dumnedieu, si in mintea cea curata cu care voiu incercá a implé voi'a Lui, me voiu sili cu totu devotamentulu a raspunde cu demnitate la gréu'a sarcina ce 'mi-au incredintiatu mandatarii natiunei, si in care sarcina astadi me chiama se pasiescu cu harnicia Domnitorul tierei.

Pentru a face acést'a declarare inaintea Altetiei V'ostre Regale, me intemeiezu, o repetu, pe credintia si sperantia in A-Tot-Puterniculu Dumnedieu, care inaltia cele umilte si indeplinesce cele lipsite. Cuventulu meu, esitu din anima deschisa, va fi cuventu adevratu si statatoriu cu charulu lui Dumnedieu, cu protectiunea Altetiei V'ostre Regale, care are mana intinsa cátra toti si fiesce-cui da dupa lucrulu seu, cu bunele povetie ale Inaltului meu Metropolitu alu Moldovei si Sucevei si cu silinti'a ce 'mi voiu da de a 'mi insusi cátu de pu'cine din calitatile ilustrului Prelatu caruia urmezu in eparchi'a Dunarei-de-Jos, cá prin acést'a se alinu doreea despartirii turmei de pastorulu seu, cá asia dous'a impreuna cu mine, astadi cá tot-d'a-una, se strige: Se traiesca Romani'a! Se traiesca Mari'a S'a Domnitorulu! Se traiesca Maria S'a Domn'a!

Dupa pronuntiarea acestoru discursuri, Prea Santiile Loru episcopii investiti s'au retrasu succesivu l'nga Inaltu Prea Santi'a S'a metropolitulu Moldovei si Sucevei, si Mari'a S'a Regala, luandu cuventulu, a disu:

Prea Santiti Parinti! Multumesc u Prea Santiiloru V'ostre pentru caldur'osele urari ce faceti atatu D'omnei cátu si Mie, cu ocaasiunea acestei solemnitati, care Mi imple anim'a de mandria, cá una ce consacra nesce vechi traditiuni ale Bisericei romane.

Prea Sante Episcopu alu Romanului! Luandu administratiunea spirituala a eparchiei Prea Santiei Tale, am ferm'a convictiune cá vei sci a conservá antic'a ei splend'ore acestei sante episcopii, care a fostu o data resiedintia de mitropolitu si care a adapostitu in senulu seu pe unele din cele mai mari figuri ale bisericei romane. Marele colegiu nu potea se aléga mai bine decatu in pers'ou'a Prea Santiei Tale pe demnulu succesoru alu episcopulu Dossiteiu si a mai multoru ilustratiuni eclesiastice, cari, prin devotamentulu loru cátra ti'era, prin cucernicia si prin pietatea loru chrestina, au sciutu se inaltie prestigiulu bisericei nationale si se inspire pop'oreloru o nestramutata iubire pentru Patria si pentru Romanismu. Nu me indoiescu cá, intocmai cá ilustrii Prea Santiei Tale predecesori si inspirandu-Te de la aceste maretie si nobile esemple, vei infrange t'ote dificultatile si vei pastori multu timpu si cu fericire turm'a eparchiei Prea

Santie Tale, la a careia carma Te-a chiamatu inaltulu cleru si representatiunea nationale.

Prea Sante Parinte alu episcopiei de Husi! Natiunea Te-a insarcinatu cu administratiunea uneia din cele mai vechi eparchii ale Romaniei. Primesce cu mandria carj'a pastoriei pe care cu multa fala a purtat' o mitropolitulu Veniamin, celu ce prin faptele sale pi'ose a ilustratu acést'a antica si santa episcopia, si alu carui nume veneratu, stralucindu cu atata splend'ore peste densa, a remasu adáncu intiparitu in anim'a tutuloru Romaniloru. Care missiune póte fi mai santa de cátu aceea de a luminá poporulu prin invetiamentulu preceptelor Mantuitorului, de a'i inobili anim'a predicandu'i morala evangelica? Sunt pe deplinu convinsu cá vei fi tot-d'a-una alaturi cu Natiunea, si cá, printr' o administratiune de unu adevratu pastoru alu turmei lui Christosu, vei sustiené prestigiulu si demnitatea bisericei si a clerului, si vei face din fii sufletesci ai Prea Santiei Tale nisce buni chrestini si cetatiani devotati intereselor nationale. 'Ti urezu, Prea Sante Parinte, ani multi si fericiti, si Dumnedieu celu A-Tot-Puternicu se te ajute in implinirea santei si inaltei missiuni ce ti s'a incredintiatu.

Incredintandu 'ti, Prea Sante Parinte alu episcopiei Dunarei-de-Jos, toiaгulu pastoralu alu acestei eparchiei, nu 'mi ascundu dificultatile pe cari Prea Santi'a Ta le vei intempiná in acést'a santa si inalta missiune. Vei avé a administrá o noua provincia pe care A-Tot-Puterniculu, bine-cuventandu sacrificiele facte si sangele versatu de Romani, a redat' o patriei comune. Constatandu cu placere eminentele calitati ce Te distingu, inaltele si variile Prea Santiei Tale cunoscintie, nu me indoiescu unu singuru minutu cá, prin blandu'ti caracteru, prin nobilele si romanescele simtieminte, cari Te anima, vei predicá multi ani cu fericire cuventulu lui Dumnedieu, pacea si iubirea evangelica, vei semná si vei intinde pe pamentulu Dobrogei sementi'a Romanismului, insufiandu in anemele noiloru nostri concetateni spiritulu de concordia si de infratire, sentimentele de devotamentu si de iubire pentru scump'a nostra Patria.

M. S. R. Domnulu, dupa acést'a, s'a retrasu, si Inaltu Prea Santiile Loru episcopii investiti au fostu recondusi la sant'a Mitropolie in aceeasi ordine si cu acelasi ceremonialu.

D i v e r s e .

(Serbarea centenara a reincorporarii Banatului.) In 23 Aprile curentu se implinescu o suta de ani, de candu Banatulu temisianu a fostu reincorporatu la Ungari'a. Diplom'a Mariei Theresiei, prin care se ordona reincorporarea, pórtá adeca dat'a de 23 Aprile 1779. Diu'a acést'a se va serbá in Temisiór'a inse nu in modulu pomposu proiectatu, ci in t'ota tacerea. Pentru acést'a serbare s'au fostu adunatu sum'a c'onsiderabila de 10,600 fl. Acuma a hotaritu comitetulu centralu pentru serbare, cá din sum'a acést'a jumetate se se tramita Seghedineniloru nenorociti, ear' cealalta jumetate se se intrebuintieze pentru edificarea unui museu in Temisiór'a. T'ota serbarea se va margini d'er' la aceea, cá in 23 Aprile la 9 óre dim. reprezentantia orasiului Temisióra va tiené o adunare generala, la care va fi invitatu si comitatulu Timisiului. Primariulu Török va tiené apoi o cuventare festiva in limb'a maghiara, dupa aceea voru merge cu totii in corpore in biserica catedrala spre a asistá la unu Te Deum. Dupa servitiulu divin u adunare festiva se va tiené si in cas'a comitatului.

(Romanii din Zernesci si limb'a maghiara.) De curendu, scrise o fóia secuiesca din Sz. St. György „Nemere“, cá mai multi romani din Brasiovu ar' fi mersu in comun'a Zernesci spre a culege acolo subscrieri pentru adress'a, ce s'a fostu tramisu Metropolitulu dela Sibiu in contra proiectului de maghiarisare, d'er' Zernescenii n'ar' fi voitu se subscrie, cáci „ei si copiii lor nu voiescu se remana prosti, ci voru se invetie unguresce, cá se póta se se face si ei domni cá brasiovenii, cari sciu carte ungrúesca“. — In contra acestei insinuatii reu voit'ore declara preotulu din Zernesci T. Metianu in „Tel. Rom.“ notiti'a fóiei secuiesci de falsa, dicéndu, cá t'ota este o scornitura, cáci „Zernescenii aprobandu intru t'ote procederea Escelentiei Sale, si-au manifestatu increderea si multamit'a si din partea lor.“

(Sinodulu) ordinariu alu archidiecesei gr. or. transilvane este convocatu pe Duminec'a Tomei, adeca pe 8 Aprile vechiu la Sibiu.

(Unu faptu nobilu umanu.) Escel. S'a Metropolitulu gr. or. Mironu Romanulu mergéndu Marti dupa amadiu pe la 4 óre spre a privi la lucrarile ce se facu pentru regularea canalului, care trece prin gradin'a archiepiscopala, avú norocirea a scapá viet'i'a unui copilu. La

marginea canalului se jocă baieatulu si fetiti'a gradinariului, candu deodata strigà fetiti'a unguresce: Vai! Ioska a cadutu in apa! Audiendu Escel. S'a strigatulu sororii baiatului, indata isi lapedà palari'a, mantav'a, bastonulu si sari in ap'a cea rapede a canalului, de unde 'i succese a scôte pe copilu, tocmai candu era se apuce pe sub podu.

(Colegiile electorale in Romani'a) pentru Camerele de revisuire s'au convocat prin decretu domnescu. La 27. Aprile v. se incepu alegerile pentru delegatii colegiului alu IV-lea ér' la 3 Maiu se incepu alegerile pentru deputati, cari voru fi terminate la 9 Maiu. In dilele de 11, 13 si 15 Maiu se voru alege senatorii. Agitatiunea electorala promite a fi fórte viua, opozitionalii isi voru dá tôte silintiele spre a scôte unu numeru càtu de mare de aderenti ai partideloru loru.

(Scolile in Dobrogea.) „Monitoriuu Rom.“ publica urmatórea telegrama adresata la 22 Martiu ministrului instructiunei publice de càtra prefectulu judetului Silistra noua din Dobrogea: „Domnule ministru! Scótele de baieti comunale din Ostrovu, Bugeacu si Kurescu au fostu deschise prin sfestania, oficiandu mai multi preoti. Au asistatu ajutoriulu plasei Silistr'a, consiliile comunale si o numerósa poporatiune. Invetiatorii loru si au datu totu concursulu. Amu datu ordine de s'a prevediutu 40 franci lunaru peste salariu. Comun'a Ostrovulu a prevediutu in budgetu o miia franci reparati'a scólei si 40 diurna lunara invetiatoriloru. In Ostrovu 150 copii romani in scóla. In curèndu se voru deschide solemnu scótele comuneloru Aliman, Mirlénu si Olkin'a. La Parachioru si Coslogea scótele se reparéza. Poporatiunea entusiasta de invetiamentu. Professorulu din Cernaovod'a a sositu. Scól'a se va deschide indata. Cu onóre aducu la cunoscintia. p. Prefectu, Silistr'a-Noua, Macedonschi.“

(O mosiia venduta pe nimic'a.) O foia ungerésca scrie cà in Siri'a, lènga Aradu, o mosiia, care se compunea d'intr'o viia si dintr'o posesiune intravilana, pe cari a imprumutatu acumu cativu ani unu cetatianu din Aradu 400 fl. s'a vendutu la a treia licitatiune cu patru florini 90 cr. La licitatiune erau de faci'a vr'o 20 Sirieni, intre ei si vice-notariulu, care numai din gluma a datu pe pamentulu intravilann cu 10 cr. mai multu decâtu antecesorulu seu, care voi se dé 60 cr. si càtu de mare fù mirarea lui candu 'i remase lui loculu si cu 70 cr. In chipulu acest'a capetà altulu vii'a cea de 1103 de stanjini cu 4 fl. 20 cr. Candu se vendu mosiile pe astfelu de pretiuri de nimic'a este semnu, cà poporulu a saracitu tare.

(Vendiarea realitatiloru in Stiri'a.) Nu numai in Ungari'a, dér' si in unele provincii ale Austriei domnesce mare miseria intre poporulu de josu. Dupa cumu vomu vedé din cele urmatorie in Stiri'a domnesce mare nevoie de bani intre poporulu dela tíera. In Stiri'a in lun'a trecuta se scósera unulu cu altulu cate siepte tierani pe di pe calea executiunii din curtea si din cas'loru. In foia oficiala din Graz s'au publicatu in lun'a lui Martiu 207 edicte de vendiare de realitati. In 10 casuri s'a vediutu procuratur'a financiara silita, a cere numai pentru restantie de dare vendiarea, dér' aceea cà in cate casuri de executiune privata a fostu contributiunea cea grea, care a datu indemnulu la ruin'a executului, nici nu se póte vedé din foia oficiala. Acumu cateva dile se vendù o mosiia care fù pretiuita cu 145,000 de florini uniculu licitantu avocatulu Dr. Berzé cu 100 fl. la a trei'a licitatiune.

(Profanarea unei biserice.) In nóptea de 24 Martiu v. nesce infami au spartu biserica St. Ecaterin'a din Bucuresci si dupa ce au profanatu intr'unu modu nedescriptibilu misiosu altarulu si icónele, au jefuitu totu ce erá pretiosu in biserica si s'au facutu neveduti. Dupa alta versiune scopulu sceleratiloru ar fi fostu mai multu de a profaná, càci dupa ce au distrusu o parte din ornamentele de argintu ale icóneloru, le au aruncatu pe feréstra. Aceste obiecte au fostu gasite a dou'a di in gradin'a bisericeii. Nu s'a prinsu inca nici unulu dintre criminali, dér' politi'a isi va dá tôte silintiele se puna man'a pe ei.

(Cium'a in Russi'a,) dupa tôte scirile se póte considerá cá stinsa. D. Dr. Z. Polizu delegatulu guvernulu romanu in comisiunea medicala internationala pentru epidemia din Russi'a telegraféza din Astrahan, cu dat'a 4 Aprile a c.:

„Terminandu cercetarile epidemiologice, toti delegatii voru avé o conferintia Dumineca spre a se pronuntia asupra originei epidemiei din Vetlianc'a. Luni me intoreu la Bucuresci.“ — Germani'a si Austro-Ungari'a au convenitu intre olalta cà se redice tôte mesurile luate in contr'a ciumei, cu exceptiune numai, cà importatiunea de sdrantie din Russi'a va remané si de aci incolo oprita.

(Revolutiunarii russi.) In Russi'a se petrecu pe fiecare di eveneminte inforatóre provocate de propagand'a revolutiunara a Nihilistiloru. Gazet'a de Mosva impartasiesce urmatórea drama misteriósa ce s'a petrecutu in vechi'a capitala a Russiei: La 9 a lunei trecute unu omu teneru intrà in otelulu Nobel, cerù sei se arate cateva odai, unde se póta locui o familia. Camerele 60 si 61 'i placura; elu plati 5 ruble arvuna si se despartì dicèndu, cà spre sér'a va aduce unele lucruri. Venindu sér'a lasa se i se servésca unu ciau in camer'a s'a, si apoi se culcà dandu ordinu cà se 'lu destepite in diu'a urmatóre la 10 óre, candu merse servitoriulu diminétia la elu, erá deja imbracatu, si imbracatu, cerù unu ciau si plecà. Peste unu césu se reintórse, nimenea nu a observatu déca a fostu singuru séu acompaniatu de cineva. Optu dile trecura, decandu óspele dela Nr. 60 a inchisu odai'a s'a si a plecatu. Nimenea nu se mai gandea la elu, candu o dama inalta intrebà pe o mósia, care locuía la Nr. 63, cà unde este Nr. 60. Acést'a dama erá imbracata intr'unu paltonu lungu si faci'a erá acoperita de unu velu atatu de desu incatu erá imposibilu a-i distinge trasurile. Ajungèndu la usi'a 60 incercà sé-o deschida si apoi se departà dicèndu „Da ea este inchisa“. Intr'aceea s'a observatu, cà unu mirosu reu se respandea in coridoru. Politi'a a fostu insciintiatu si se deschise usi'a. In camera aflara remasitiile unui dejunu modestu si o jumetate butelia de cognacu; pe cuieriu erá acatiatu unu surtucu, in a caruia buzunariu erá unu pasportu pe numele de Michaelu Tscherkaski, de 25 ani, fiulu unui ampoiatu repausatu. In camer'a de alaturea nr. 61 zacea cadavruulu unui omu cu faci'a intórta spre podine; piciórele erau lungite spre odai'a nr. 60, capulu erá acoperitu de o perina sub, perina erá o balta de sange inchegetu. Pe spatele cadavruulu, erá prinsu c'unu acu cu gamalia o bucata de harthia, pe care stá scrisu: „Tradatoriu, spionu, condamnatu si executatu de noi, socialistii si revolutiunarii russi. Mórte ori-carui Iuda, mórte tradatoriloru!“

(Lumin'a electrica.) De multu timpu isi totu batu ómenii capulu cumu se deslege problem'a iluminatiunei cu lumin'a electrica. Renumitulu Edison, care in dilele nóstre a inventatu mai multe lucruri interesante se dice, cà a deslegatu problem'a iluminatiunei eftine electrice. Elu a concentratu in laboratoriuulu seu 14 flacari intr'unu portatoriu cercualu, fiecare flacara are o intensitate de 18 pèna la 20 luminari. Lumin'a este alba si de dóue ori asia de intensiva, cà lumin'a unui numeru egal de flacari de gazu. Cà generatoru servece o masina ordinara de 2 1/2 poteri de cai „Edison sustiene, cà póte construi iluminatiunea spre scopuri domestice cu pretiulu jumetate alu gazulu, dér' totu se mai gandesc la amelioratiuni cari voru face lumin'a electrica si mai eftina. Lucrulu celu mai insemnatu este in cestiunea acést'a norocós'a impartire a curentulu electricu.

(Rechisitiunile si ofrandele.) — D. Alecsandru Pencovici, directorulu statisticeii generale in Romani'a a publicatu de càtuva timpu o intereessanta dare de séma cu tablouri desvotatóre de tôte obiectele ce s'au rechisitionatu de administratiune in tóta tíer'a pentru trebuintiele armatei in timpulu resbelulu si de ofrandele patriotice ce s'au facutu in acelasi scopu. Aceste statistice suntu adunate dupa sciintiele lunare comunicate ministerulu de interne de càtra comisiunile mixte din judetie. Ele coprindeu dér' in modu precisu miscarea operatiuniloru de rechisitiune in timpu de 16 luni, pèna la 5 Augustu 1878, candu armat'a romana a fostu pusa pe picioru de pace. Eata cele mai principale obiecte, ce s'au rechisitionatu: vite 66,387 (berbeci si oi 33,134; boi si vaci 26,099; cai si epe 7,129; asini si catari 20; porci 5.) Carne si pastrama 35,355 chilogramme; grau 116,199 hectolitri; pane, faina si pesmeti 650,181 kilogr.; porumbu 18,162 hectolitri; Malaiu 1,192,445 kilogr.; bránza si cascavalu 361,656 kilograme; fasole si alte legume 6,211 hectolitri; sare 328,849 kilogr.; orzn 1,895,388 hectolitri; ovezu 9527 hectolitri; fènu 19.181,274 kilogr.; care de transportu 264,394; dilele intrebuintiate in transportu

1,045,747 séu chilom. percorse 26,143,677, pèna de pusca 14,500 kilogr. s. c. l.

(Importulu si exportulu Itali in 1878.) Eata dupa statisticele oficiale italiu totalulu comerziului specialu de importu si esportu de la 1 Ianuariu 1878 pèna la 1 Ianuariu 1879. Acestu totalu coprinde tôte marfurile importate Itali'a pentru consumatiunea interióra si tôte alea, cari au fostu espediate din Itali'a in strainatate. Valorea importatiuniloru a atinsu cifra franci 1,070,802,615, aceea a esportatiuniloru fr. 30,013,181. In 1877, totalulu importatiuniloru pentru consumatiune fusese de fr. 967,367,550. Valórea importatiuniloru intrecuse deci cu fr. 180,681,867 pe aceea a esportatiuniloru. Comparandu cifrele acestoru duoi ani, se vede, cà in 1878 valórea importatiuniloru a scadiutu cu 77,246,800 fr. pe candu a esportulu a crescutu cu 73,421,800 franci. C. F.

Scire ultima.

Vien'a 10 Aprile. „Aginti'a russa“ anuntia Petersburg: Cabinetele negociéza asupra propuneru Turciei, in cari ea ofere de a se prelungi mari plenipotentiele comisiunei internationale in pe unu anu. Turci'a renuntia in propunerile sa deocamdata la dreptulu de a tiené garnisóne Rumeli'a. Combinatiunea face de lipsa intielegèrii unanima a tuturoru poteriloru. Cabinetulu rusesc a datu deja instructiunile sale categorice in privint'a acést'a reprezentantiloru sei in Turci'a, Rumeli'a, si Bulgari'a. „K. Z.“

Fórte importantu

In depositoriulu de incaltiaminte alu lui

I. Sabadeanu,

in Brasiovu, strad'a Caldaraniloru Nr. 493, costa:

4 3/4 fl. v. a. 1 parechia ghete barbatesci tari cu 2 talpi vachsu, marochinu s. c. l.

3 3/4 fl. v. a. 1 parechia ghete de dame, tari cu 2 talpi, vitielu, gems, marochinu etc.

2 fl. v. a. 1 parechia ghete pentru copii si 2 1/2 fl. 1 parechia ghete pentru fetitie, tari, cu 2 talpi, de vitielu, marochinu etc.

Si dupa mesura se póte comandá acést'a incaltiaminte.

Pretiurile acestea se intielege per cass'a (bani gat'a). Celoru, cari cumpera séu comanda in en gros (cu toptanulu), li se face si alte modificari in pretiuri.

Tôte alte incaltiaminte de luesu etc. sunt tare scadiute in pretiuri. Lagaru marc de totufeliulu de incaltiaminte barbatesci, de dame si copii: peste 3 mii parechi fabricatu propriu, germanu si francesu.

Assortimentu mare in palarii si siepci pentru barbati si copii cu pretiuri fórte eftine.

Comande din afara se efectueza promptu si franco se primesce inapoi ce nu convine.

Alifia a vindeca bataturi (ochiuri) si degerturi a 30 si 50 cr. cuthi'a. 8—*

Fórte importantu!

Fórte importantu!

Pretiurile pietiei

din 11 Aprile st. n. 1879.

	Hectolitru.	fl. cr.	Hectolitru.	fl.
Granu	fruntea . . .	6.10	Mazorea . . .	50
	midulocu . . .	5.40	Lintea . . .	70
	de diosu . . .	4.90	Fasolea . . .	30
Mestecatu	. . .	3.80	Cartofi . . .	20
	frumósu . . .	3.45	Sementia de inu . . .	90
Secara	de midulocu	3.20	„ de cânepa . . .	50
	. . .		1 Chilo. fl.	
Ordiulu	frumósu . . .	3.60	Carne de vita . . .	—
	de midulocu	3.50	„ de rimatoriu . . .	—
Ovesulu	frumósu . . .	2.20	„ de berbece . . .	—
	de midulocu	2.20		
Porumbu	. . .	3.40	100 Chile. fl.	
Meiu	. . .	4.20	Seu de vita prospetu .	32-
Hrisca	. . .	—	„ „ „ topitu . . .	40-

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 10 Aprile st. n. 1879.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	65.05	Oblig. rurale ungare . . .	77.5
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu). . .	65.45	„ „ Banat-Timis. . .	87-
Losurile din 1860 . . .	118 —	„ „ transilvane. . .	78-
Actionile bancei nation. . .	810. —	„ „ croato-slav. . .	87-
„ instit. de creditu . . .	245.50	Argintulu in marfuri . . .	100-
Londr'a, 3 luni. . .	117.20	Galbini imperatesci . . .	50
		Napoleond'ori . . .	90
		Marci 100 imp. germ. . .	57.5

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu

Tipografi'a: Ioane Gótt si fiu Henriou.